

„Az ostromállapot megszüntetése az állam magasabb érdeke”

-- Kövessük Jefticset

-- mondta a Kamarában Bratianu György, aki a Habsburg-restauráció ellen foglalt állást. -- Elkészült a közigazgatási törvény egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat

Erős választási küzdelem várható Lupu és Bratianu Dinu között

A kültöldi szakértők azt ajánlják, hogy a kormány emelje fel az adókat

A pénzügyminiszteriumban teljes erővel folyik az 1934—35. évi állami költségvetés előkészítő munkája. Az új költségvetési törvényt most nem április elsején, hanem július elsején léptetik életbe, az április és júniusi évnegyedre pedig az 1933—34. évi költségvetés kereteinek alkalmazására kell felhatalmazást a pénzügyminiszter a parla-

mentől. Az állami budget elkészítése most sokkal nehezebb mint az előző években volt. A deficit elkerülésére a külföldi szakértők azt ajánlják, hogy a kormány ne csökkentse, hanem emelje fel az adókat, mert szerintük Romániában nincsenek olyan magas adók, mint a többi adós-államokban.

Vajdára lóttek néhány centivel odébb megy, és megöli a miniszterelnököt, akkor is ilyen következtetést vont volna ön le?

Calinescu: Az ostromállapotot tovább nem tartja szükségesnek, de a cenzurát se, amelyet ott is bevezettek, ahol ostromállapot nincs.

Iamandi belügyi alminiszter: A cenzurát azért kellett az egész országban bevezetni, mert furcsa lett volna, hogy az ország egyik részében meglehessen írni azt, amit másutt nem.

Calin: Az állam magasabb érdekeinek szempontjából is az ostromállapotot meg kell szüntetni. Cuza György is hasonló szellember beszél. Az ülés folyik tovább.

Izgalmas vita a Házban

Bucuresti, március 13.

A kamara tegnap délutáni ülésén napirend előtt Bratianu György szólalt fel. Felszólalásában megkérdezte Tatarescu miniszterelnököt, hogy Jeftics külügyminiszter a belgrádi Skupsinában a Habsburg-kérdéssel foglalkozott. Bratianu citálja Jeftics beszédét: „A Habsburg-kérdésben végleges ítéletet hozott már a világ. Aki ezt a kérdést újból elő akarja hozni és a hozott határozatot újból meg akarja változtatni, az véres és végzetesen súlyos következményeket idézhet elő. A jugoszlávok nem hátráltak meg a Habsburgok előtt akkor sem, amikor ezek élő valóság voltak, még kevésbé fog meghátrálni most, mikor a Habsburgok a multnak csak fantomjai”

Bratianu György nagyon helyesnek tartaná ha a beteg és távollevő külügyminiszter helyett Tatarescu miniszterelnök is hasonló hangon nyilatkozna a Habsburg-kérdésben.

Giurescu (georgista) a külföldi pénzügyi szakértők jelentésével foglalkozik és azt ajánlja a kormánynak, hogy ne fogadják el a külföldi szakértők tanácsait.

Emandi (liberális) több megye határ megváltoztatását kéri magasabb állami szempontokból.

Tolomachi (liberális) a gabonaárak és a gabona kormánybiztosok ügyében interpellál.

Vita a cenzuráról és az ostromállapotról

A napirend előtti felszólalások után rátértek az ostromállapot ratifikálására, amely a napirenden szerepel.

Elsőnek Calinescu (nemzeti parasztpárti) beszél. Nem lehet állandósítani (ugy mond) az ostromállapotot. Ő is ratifikálja a Duca meggyilkolása után beállott szomorú időkben, bár kijelenti, hogy a gyilkosság

ért elsősorban azok a felelősök, akiknek a módjukban lett volna megakadályozni a gyilkosságot. A belügyminiszternek — folytatta Calinescu — le kellett volna mondania Xenil (liberális): Ha az a golyó, amit

Nem reális az 1933-34 évi költségvetés

Bucuresti, március 13.

A pénzügyminiszteriumban megállapították, hogy az 1933—34. évi költségvetés nem volt reális és az előirányzott bevételeknek csak 81 százaléka folyt be az év első 9 hónapjában.

A miniszterium hivatalos kimutatásai szerint 1933. április 1-től december 31-ig az összebevétel 13 milliárd 440 és félmillió lej a készpénzben kifizetett kiadások összege pedig 14 milliárd 371 milliót tett ki, vagyis a kiadások 930 és fél millió lejjel haladtak túl a bevételeket, amit a kormány kincstári bonokkal fedezett. Ez a különbség a költségvetési év végén valószínűleg nagyrészt eltűnik az adóhátralékok inkasszójával. A differencia az 1933—34. évi költségvetés nagy hibájával magyarázható. A vámbevétel előirányzata egy milliárd 350 millió lej hiányra számított, de ennek fedezésére az év folyamán preventív intézkedés nem történt. A kincstári kiadási előirányzatnak csak 83 százalékát fizették ki készpénzben.

Jóban van a két liberális párt

Április 2-án tartják meg az ültövi választásokat. A kormány hivatalos jelöltje Dinu Bratianu míg az ellenzék, illetve a nemzeti-parasztpárt dr. Lupu jelöli, akit ha megválasztanak, természetesen egy másik mandátumáról mond le és így hivei közül eggyel több kerülne be a parlamentbe. Bratianu György pártja előre láthatóan nem fog jelöltet állítani. Egyrészt azért, mert Bratianu György személy szerint igen

szonyban van Dinu Bratianuval, másrészt, mert hír szerint a két párt most már kerül minden olyan helyzetet, amely surlódásokat támaszthatna és azt hiszik, hogy a két liberális párt közötti közeledés hamarosan messzebbmenő eredményeket fog produkálni

Korai hírek a nemzetvédelmi törvény szövegéről

A nemzeti munka védelmére törvényjavaslatot készít a kormány. A javaslat elkészítéséhez alig kezdték még hozzá, egyes lapok azonban máris egész törvénysszöveget közöltek, amelyek meglehetősen súlyos rendelkezéseket tartalmaznának. Most illetékes helyről közlik, hogy a lapokban megjelent állítólagos javaslatok nem hivatalosak és minden erre vonatkozó hír korai.

Inceletz újabb törvénye

Inceletz belügyminiszter elkészült a közigazgatási törvény egyszerűsítésére vonatkozó törvényjavaslatával. A javaslat lényegesen egyszerűvé teszi az adminisztrációt és sok felesleges hivatalt megszüntet. A megszüntetett hivatalok tisztviselőit nem építik le, miután a kormány véleménye szerint amugy is elég hely üresedik majd meg, ha revízió alá veszik és megsemmisítik az 1925—1933 közötti törvénytelen és szabálytalan kinevezéseket. Ugyancsak kimondja a törvény, hogy az elhalálozott tisztviselők helyébe a következő éveken újakat kinevezni nem lehet.

Hitler érdekes beszéde

München, március 13.
Hitler kancellár tegnap Münchenben tartózkodott, ahol beszédet mondott. Beszédében kijelentette, hogy a német gazdasági viszonyok feljavításánál és a két és félmilliónyi munkanélkülinek a termelésre való újból beállításánál sokkal inkább érdekli az a tény, hogy az elmúlt évben megteremtették Németország újjászülését: előzetes feltételeit, amelyeknek hatása évszázadok múlva is érezhető lesz.

— A has teltsége, májtáji fájdalom, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes "Ferenc József" keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértódulások ellensúlyozhatók.

Tárgyalások a francia szocialisták és kommunisták között

Páris, március 13.
A francia szociáldemokrata párt vezetősége tegnap ülést tartott, amelyen szóba kerültek azok a lehetőségek, melyek mellett a párt egyesülhetne a francia kommunista párttal. Beavatott körök értesülése szerint a fúziós tárgyalások sikerrel haladnak előre.

Nem keverhetik a pékek a buzalisztet más lisztel

Bucuresti, március 13.
A belügyminiszter tegnap leérkezett szigorú rendelete közli, hogy a pékeknek tilos a buzalisztet zab, kukorica, vagy árpaliszttal keverni. Ha valamelyik péket ilyen kihasználással érnék, súlyos pénzbírsággal sújtják.

Ujabb tengeri szörnyet láttak a Csendes-oceánban

Newyork, március 13.
A Mauretania óriási luxusgőzös kapitánya a newyorki révkapitányságon jelentette, hogy a Bahama szigetsorozat vonalában mintegy husz méter hosszú tarajos hátú szörnyet látott. A jelentést több utas vallomása is megerősítette.

DANI-bá'

a rádióból ismert Dr. Hosszu Zoltán páratlan sikere könyve végre Romániában is kapható
Terjesztője:
HADNAGY
könyvkereskedő

Covasna, Jud. Treiscaune. — Ára linom papíron művészi rajzokkal 88 lei. — Az ősszeg és 10 lei portó beküldése után azonnal szállítom. — 5 könyv rendelésénél portómentes. — Viszonteladónak a szokásos kedvezmény.

Tárgyalások folynak Ausztria és Németország között

Budapest, március 13.
A "8 órai Újság" értesülése szerint Ausztria és Németország között tárgyalások indultak meg abban az irányban, hogy Ausztria függetlenségét biztosítsák, más felől pedig Németország presztízse is érintetlen maradjon.

Kérje mindenütti a
GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselői: Friedman Armin, Oradea, Promenad Eminescu 16.

SPORT

Igy áll a bajnokság B. csoportja

Bucuresti, március 13.
A B. csoport a következő:
1. Unirea Tricolor 8 játék, 12 pont.
2. Ripensia 7 játék, 11 pont.
3. NAC 7 játék, 11 pont

4. Gloria CFR. 7 játék, 8 pont
5. Juventus 7 játék, 7 pont.
6. Romania 8 játék, 6 pont
7. Mures 7 játék, 1 pont.
8. Soimii 7 játék, 1 pont.

A magyar profibajnokságban a Fradi vezet

Budapest, március 13.
A vasárnapi bajnoki mérkőzések után a bajnoki tabella így mutat:
1: Ferencváros játszott 15 pontszám 26
2: Újpest játszott 15 pontszám 25.
3: Bocskai játszott 16, pontszám 24.
4: Hungária játszott 16, pontszám 16
5: Kispest játszott 16, pontszám 16.

6. III. Ker. FC játszott 16, pontszám 16
7. Phöbus játszott 16, pontszám 14
8: Szeged játszott 16, pontszám 14.
9: Budai 11. játszott 16, pontszám 11.
10: Somogy játszott 16, pontszám 11.
11: Nemzeti játszott 16, pontszám 9.
12: Attila játszott 16, pontszám 8.

A Mac nyerte Magyarország kardvívó csapatbajnokságát

Budapest, március 13.
A magyar kardvívó csapatbajnoki döntőt vasárnap tartották meg. A döntőben a RAC 9:7, arányban győzött a Htvk, a

MAC 9:7-re a VAC, a VAC 9:7-re a BEAC ellen. A MAC—BEAC mérkőzés 8:8 arányban eldöntetlenül végződött. A döntők után 1. MAC 2. VAC.

Április elsején a diciosanmartíni Sticlával játszik a Crisana

Diciosanmartin, március 13.
Vasárnap délután a helybeli Sticla csapata a targu-muresi Murest látta vendégül, amelytől 5:0 arányban vereséget szenvedett

A félidő 3:0 volt.

Április 1-én az oradeai Crisana kupamérkőzést játszik a Sticla csapatával.

Luchide Oktáv nem remél győzelmet a jugoszlávok ellen szereplő válogatottunktól

Vasárnap illusztris sportvendége volt Aradnak. A NAC és a Gloria-CFR közötti mérkőzésre Aradra érkezett Luchide Octav, a futballszövetség központi főtitkára. Lapunk egyik munkatársa beszélgetést folytatott Luchide Octávval aki több érdekes ügyben nyilatkozott.

— Hogy fog kialakulni a Nemzeti Bajnokság mezőnye? vetjük fel az első kérdést.

— A Nemzeti Bajnokság mint rendszer bevált, ez kétségtelen tény — kezdi szavait Luchide Octáv. — Bebizonyosodott azonban, hogy nagyok az erőeltolódások. — Az új rendszer éppen ezt az állapotot akarja megszüntetni oly módon, hogy az elkövetkezendő szezonban a csapatok mindössze egy csoportban fognak játszani és ezt a csoportot 12 csapat fogja alkotni. A mostani két csoport első három-három helyezettje minden további nélkül megtartja a helyét, a két-két utolsó kiesik. A két negyedik pontra és a gólarányra menő kettős-mecset játszik, a jobbik csapat bentmarad, míg a rosszabbik a két csoport ötödik és hatodik helyezettjével ötös mezőnyt alkotva a fenti rendszer szerint játszik az öt ligabajnokkal. Tárgyaltuk Ferdinánd György racionális tervezését, de a kiírást nem változtathatjuk meg.

— Vannak már elgondolások a válogatott csapat összeállítását illetőleg?

— Nehéz dolgunk lesz miután csapataink csak most kezdik a szezont. A most végignézett NAC—Gloria-mérkőzés néhány posztra adott feleletet. A jövő héten Oradeán megnézem a Crisana és az Universitatea közötti találkozót azután fogunk válogatni a csehek ellen. Leszögezem, hogy ennyire nehéz dolgunk még nem volt, miután Albut és Lakatos, a két standard játékosunkat kénytelenek vagyunk nélkülözni. Biztosan talán csak Kotormány, Bindea, Bodola és Barátky tekinthetik magukat válogatottaknak.

Minimális az esélyünk a szerbek ellen.

— Milyen esélyekkel vesszük fel a küzdelmet?

— Sajnos, esélyeink minimálisak. A csehek ellen otthonukban játszunk, a jugoszlávok viszont már rég tréningben és az eredmények után ítélve rég formában vannak. Ott a válogatás könnyebb, mert csak Belgrád és Zágráb jön ebből a szempontból számításba. A mi esélyeink a jugoszlávok 90 percentjével szemben csak 10 százalékosak.

Universul támadása egy székelyöldi község bírája ellen

Bucuresti, márc. 14. Az Universul cikket ír egy székelyföldi község bírája ellen. A községi bíró magyarul állított előjárósági bizonyítványt egy falu asszonyának, aki Brasovba ment munkakeresni. A lap facsimilében hozza le a bizonyítványt és megtorlást kér.

Ből felboncolták Prince bíró holttestét

Páris, március 14. Prince bíró holttestét felboncolták és újlag vizsgálat vérték. Az orvos szakértők minden kizáróan megállapították, hogy Prince halva tették a sinekre, de előzőleg elkábították.

Halálragázolta a vonat

Targu-Mures, márc. 14. Halálos szerencsétlenség történt tegnap Targu község állomásán. Portie Alton 73 éves gazdálkodó egy mozgásban levő vonat akart fellépni, de megcsuszott és elvált, meg pedig olyan szerencsétlenül, hogy a kerekek alá került, amelyek jobblát és kezét levágták. Be akarták szállítani a helyi kórházba, de a nagy vérvesztés következtében még utközben kiszorult.

Országuti rablás Mercurea Ciuc közelében

Mercurea-Ciuc, márc. 14. Botos Vilma kozmási asszony a közeli állomásról tegnap este 9 órakor hazafele tartott. Az országuton lovas szekérrel találkozott. Két ismeretlen ember leugrott a szekérről, az asszony kezét hátra kötözték, a szájába zsebkendőt dugtak és a nála levő 5280 leit elrabolták. A csendőrség bevette a nyomozást és letartóztatta Sándor Károly cigányt egy társával együtt.

A KIADÓHIVATAL POSTAJA

Bizományos, János bácsi könyve e hónapban megjelenik. A terjedelme nagyobb lesz, mint ahogy eredetileg terveztük. A könyv ára olvasóinknak 20 lej lesz. Előjegyzéseket várjuk.

S-e. Hívjon fel bennünket telefonon, semmi jelentést nem kaptunk eddig.

RÁDIÓMŰSOR

Bucuresti, 12: Gramofon. 13:20: Könyvnyű lemezek. 17: Dinicu-zenekar 19:30: Három a kislány operette közvetítése az opera házból.

Budapest, 10: Egyházi ének és szentbeszéd. 11: Evangélikus istentisztelet. 12: Időjárásjelentés, hírek. 12:15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 2: Gramofon. 2:30: Vitéz Somogyvári Gyula előadása. 2:45: Magyar cimbalomötös. 4: Közvetítés dr. Hubay Jenő palotájából. 5:30: Földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 6: Magyar Imre és cigányzenekara. 6:55: "Kossuth szabadságharca és az egykorú angol sajtó". 7:25: Az Operaház előadásának közvetítése "Hunyadi László" 4 felvonásban. 8:30: Hírek. 9:40: Ügetőversenyeredmények. 10:45: Budapesti Hangverseny Zenekar.

Időjárás

Derült, enyhe idő, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

Életbelépett a lengyel diktatura törvény

Varsó, március 14. A parlament megszavazta a felhatalmazási törvényt, amely a parlament két ülése közti szünetben

teljes jogkörrel biztosít a kormánynak. Ezzel Lengyelországban életbelépett a parlamenti diktatura új formája.

Szombaton zárjuk le a tombolát

Vidéki bizományosaink legnagyobb része beküldte már a lejárt tombola lapfejeit és ezekért ki is küldtük az igazolványokat. Több helyről kérték kiadónvatalunkat hogy várjunk a hét végéig, amikorra összegyűjtik a lapfejeket.

tik a lapfejeket.

Erre való tekintettel a tombolát szombaton zárjuk le és vasárnapi számunkban közöljük az eredményt.

Hét milliós vasuti panama Franciaországban

Az ügy egyes szereplői a Stavisky-ügyben is szerepelnek

Páris, márc. 14. Montpellierben nagy aranyú szállítási panama nyomára bukkantak a vasutnál. A panamisták évek óta folytatják üzemeiket és hét millió frankkal károsították meg az államot.

Az ügyészség jelentése után párisi vizsgálóbíró érkezett a panama kivizsgálására és annyit máris sikerült megállapítani, hogy az ügybe számos előkelő politikus van bekeverve.

A kompromittált politikusok nevét még nem hozták nyilvánosságra, de a L'Intransigeant tudni véli, hogy sok politikus egyidejűleg a Stavisky ügyben is szerepel. Bizonyos körök feltételezik, hogy a montpellier vasuti panama csak egy nyulványa a Stavisky botrányának, de a lapok többsége kijelenti, hogy az ügynek semmi különösebb kapcsolata a hírhedt botrányval nincsen. A montpellier állomásfőnököt és több magas rangú vasuti tisztet őrizetbe vettek.

"Gömbös rádión 200 ezer pengőt utalt ki nekem"

Örült postatiszt a budapesti miniszterelnöki palota előtt

Budapest, március 14. Ma délután megjelent a miniszterelnöki palota előtt Szelen Imre MÁV irodakezelő, aki kiáltozni kezdett és követelte, fizessék ki neki azt a 200 ezer pengőt, amelyet Gömbös miniszterelnök kiutalt számára.

Kijelentette, hogy rádión kapott értesítést a miniszterelnöktől a kiutalásról. Mentők szálltak ki a helyszínre és elmeógyógyintézetbe szállították az elmebeteg hivatalnokot.

Halálra gázolták a megvadult lovak Szerencsétlenség egy bihori községben

Oradea, március 14. Halálos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Gurbiedu Bihormegyei községben.

Groza Gábor 68 éves gazda szekéren jött be a mezőről. Utközben lovai megbokrosodtak egy szembe jövő autótól és vágat

ni kezdtek. Az öreg ember egy ideig tartotta magát, de aztán egy nagyobb kanyarnál a lovak közé bukott és a nehéz szekér átment rajta. A belső sérülések következtében pár órai kínlás után kiszorult.

Tulajdonjogfentartással eladott holmit nem lehet adóban lefoglalni

A timisoarai törvényszék elvi jelentőségű döntése

A timisoarai törvényszék Atanasiu-Chiovsky tanácsa tegnap egy foglalásból keletkezett igényjogi keresetben mondott adófizetőkre nézve fontos döntést. A timisoarai pénzügyigazgatóság 1932 év folyamán egy hátralékos adófizető albérleti szobájában lefoglaltatta annak rádióját, amelyet egyik timisoarai rádió cég tulajdonjogfentartásával adott el. A foglalás idején

alatt történt, hogy a rádió vevője nem fizette ki a vételár egyik részletét, mire a cég elszállította a készüléket lakására, egyben keresetet indított a pénzügyigazgatóság ellen a rádiónak foglalás alóli mentesítésére. A törvényszék helyt adott a keresetnek és tegnap napon, Ternér József dr. ügyvéd, a cég jogtanácsosának érvelése után feloldotta a rádiót a foglalás alól.

Tizenöt bank bonyolítja le Erdélyben a konverziós műveleteket

Tíz évre szállították le az adósságok visszafizetésének határidejét

Bucuresti, márc. 14. Beavatott helyről nyert értesülés szerint a konverziós bizottság úgy döntött, hogy a városi és falusi adósságok törlesztései határidejét 30 évről 10 évre szállította le. Tíz éven belül a meg egyezés ideje szerint skálát állapítottak meg bizonyos százalékok alapján. Ha például az adós az idén fizet, ebben az esetben a hitelező követelése 65 százalékkal csökken. A következő években egészen 10 esztendő betöltéséig ez a kvóta kisebb lesz, illetve a követelés százaléka növekszik. A javaslat jelentős ujtása hogy az adósság leszállítása úgy történik, hogy a hitelező követelésének bizonyos részéről lemond. Erre az ujtásra azért volt szükség, mert a régi konverziós

törvényjavaslatot — mivel abból az önkéntes lemondás hiányzott — megtámadták és alkotmányellenesnek minősítették. A 10 esztendő határidő lejártá után az adósságok teljes összegét kell kifizetni. A kamat a falusi adósok részére 4, a városi adósok részére pedig 8 százalék lesz. A meg egyezés nem bíróság, hanem ugynevezett döntő bizottság hatáskörébe tartozik. Minden meg egyben 1—2 ilyen bizottságot állítanak fel. A konverzió finanszírozására évenként 500 millió leit vesznek fel az állami költségvetésbe. A konverziós műveleteket lebonyolító bankokat a nemzetgazdasági érdekek szemeltartásával választják ki. Erdélyben körülbelül 15—16 ilyen bank lesz.

Két szerelmi dráma Budapesten

Agyonlőtte különváltan élő feleségét egy nyugalmazott kapitány

Lelőtt egy póstatisztviselőt felesége udvarlója

Kispest, március 14. Radinszky János nyugalmazott hajós kapitány ma délután a nyílt uccán rálőtt különváltan élő feleségére. Három lövést tett felesége felé, mind a három golyó talált és az asszonyt haldokolva szállították be a mentők a Rókus-kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt. Radinszky Pólában végzett, majd nyugdíjba vonult, azután később az új pesti révkapitányságon helyezkedett el. Pár évvel ezelőtt innen is visszavonult és ekkor nehéz idők következtek családjára. Felesége ezért egy pamutgyárba járt dolgozni és emiatt sokszor féltékenységi jeleneteket keletkeztetett a házastársak között.

Négy héttel ezelőtt egy ilyen veszekedés alkalmával a volt tengerésztiszt késsel agyon akarta szurni feleségét, akit súlyosan meg is sebesített. Ekkor Radinszky eltűnt

és nem is került elő, míg most délelőtt előbukkant hazatérő felesége előtt és elkövette a merényletet.

Budapest, március 14. Véres szerelmi dráma játszódott le ma este Budapesten, a Horn Ede ucca 20. számú házban. Lőrincz László póstatisztviselő felkereste Ambró János MÁV hivatalnokot, akit felelősségre vont, hogy miért udvarol különváltan élő feleségének. Szóváltás következett, amelynek következtében Ambró revolvert rántott és hasbalötte Lőrinczet, akit életveszélyes sérüléssel szállítottak a kórházba. Ambrót letartóztatták. Megállapítást nyert, hogy a vasuti tisztviselő Lőrinczék albérlója volt és elhódította a póstatisztviselő feleségét. Emiatt hagyta ott Lőrinczet az asszony.

Hitlert hívei nemzeti császárrá akarják kikiáltani

Hohenzollern családi tanácskozás Doornban. -- Ketten pályáznak Hindenburg örökére: Göhring és a német extrónörökös

London, március 14. A Daily Herald jelenti Amszterdamból: A Hohenzollern család csütörtökön Doornban döntő tanácskozást tart Vilmos volt császár elnöklete alatt. Szó lesz ezeken a megbeszéléseken Vilmos rossz egészségügyi állapotáról és a volt császár kívánságára arról is beszélni fognak, hogy mi lesz abban az esetben, ha ő meghal. Tárgyalások folynak hetek óta Berlinnel az irányban, hogy engedjék meg Vilmosnak Németországban való eltemetetését.

Hitler kancellár még nem döntött ebben a kérdésben, de annyi már biztos, hogy Göhring porosz miniszterelnök hevesen ellenzi ezt. A család jövője tekintetében valamilyen a restauráció gondolatát foglalkoznak.

Vilmos a nemzeti szocialistákkal való

teljes szakítást javasolja, de a volt trónörökös ellenzi ezt és meg akarja várni a Habsburgok esetleges visszatérését Ausztriába, mert reméli, hogy akkor az ő esélyei is megjavulnak. A volt trónörökös ugyanis azt reméli, hogy német ügyességgel elérheti azt, hogy Hindenburg után őt válasszák meg köztársasági elnöknek és innen már csak egy lépés vezet a trónig. Ebben ugyan utjában áll Göhring, aki maga is pályázik a köztársasági elnökségre. Hitlert hívei arra unszólják, hogy engedje magát nemzeti császárrá koronáztatni még pedig Bécsben,

akkor ha a nemzeti szocializmus diadalra jut Ausztriában. Ennek a diadalnak a reményét ugyan a legutóbbi események háttérbe szorították, de azért Hitler császárságának gondolata híveit állandóan foglalkoztatja.

KI A GYILKOS

Detektiv-regény

64

Elégedetten mosolyodott el, amint étlapot tanulmányozta, mert az jutott eszébe, hogy a Dicknek leadott telefonúzenet valószínűleg féltucatnál is több embert töltött meg a vacsorától. De, ha minden megy, akkor ma éjjel folyni fog a pezsgés és olyan lakomát csapnak, hogy Ashfordban még évtizedek múlva is beszélnek róla.

— Ha minden jól megy! — bólintott Andy és egyelőre pompás étvággyal me vacsorázott.

Éves közben átgondolt minden eshetőséget, ami előfordulhat az ilyen éjjeli me rohanásnál. Nagyon jól tudta, hogy vérverekedés lesz — kőshegyre menő, elkezdett küzdelem — talán emberhalál is, most érkezett el a pillanat, amikor visszavághat: s ezt az alkalmat a világ minden cséért se mulasztotta volna el. Sok függött attól, hogy Dick gárdája kellő számban jelen lesz-e a rajtaütés pillanatában.

Vacsora után Andy sétálni ment és tért az egyik hotelbe, ahol mindenféle csa holmit vásárolt és hazavitte a hotelbe. Aztán kiállt a kapuba és pontosan háromnegyed kilenckor állt beg az almtáfa alatt, negyed kilenckor állt meg az első por autót az "Arany Oroszlán" előtt.

Szép szál regény szállt ki melőle — éves lehetett — bement a hallba, körülnézett a vendégek közt, aztán leült az egyik kis asztal mellé és whiskyt rendelt szőlővel.

Andy műértő szemmel nézte végig elégedetten mosolygott. 10 perc múlva megérkezett a második autó — éppen már ketten ültek: igazi atléta mind a kettő — s ahogy a hallban meglátták iddoggó társukat, könnyed fejbólintással köszöntek és ültek melléje. Andy odasétált hozzájuk és megkérdezte:

— Nem Dick barátai önök?

A három fiatalember gyorsan összenézett s aztán firkésze vizsgálták a riportert. Aztán az elsőnek érkezett felelt:

— Dick már itt van talán?

— Még nincs itt — felelte Andy halványan — Menjenek föl kérem a szobámba, első emelet 7. — mert fontos, hogy kerüljék a föltűnést.

Alig tűnt el a három fiatalember, megérkezett Hiram K. Van Doorn akit Andy szintén felküdött az emeletre. Végre kilenc óra tájban befutott a nyolcadik ember is — és ezzel együtt volt a gárda: igazán válogatott sportfiúk, szinte atléta valamennyi.

Dick és két testvére: John és Ross, két fővel fölértek fejenként. Sinclair a sorhajó hadnagy, zömök alacsony fiú volt: de gonolyukában ott volt a zeebrüggei tengri csatában szerzett Viktoria kereszt szalagja. Webster tíz évvel ezelőtt Oxford bajnoka volt a száz yardos gátfutásban: de nestere volt a boxnak is. Aztán ott volt még Marsden és Mc Allister, mindkettő a skót gardából, meg Hiram K. Van Doorn.

Ennek a nyolc embernek magyarázta el Andy a rajtaütés tervét és aztán előszedte a nagy csomagot, amit ma este vásárolt a boltban és kiosztotta a... hatalmas furkós botokat: a legnagyobbakat, amik kaphatók voltak Ashfordban. Igazi buzogány volt valamennyi.

Nem sokkal aztán minden feltűnés nélkül utnak indult az autókarakaván, egyenesen Carbury felé. Lassu tempóban hajtottak át a falun, de mikor az öreg templomhoz értek, Andy figyelmeztette soffőrijét a Green Park Manorra.

Érdekes történet a balga kádárról

a jóakaratu feleségről, a csalafinta bábaasszonyról és egy cselédleányról

Satmar, március 13.

Nem mindennapi, tragikomikus részletekben bővelkedő családi ügy végére tett pontot tegnap a satmari törvényszék. A törvényszék előtt ez alkalommal Uglar Józsefné firizai kádármester felesége, Görög Jozefina baia-marei bábaasszony és C. Flora 18 éves cselédleány állottak vádlottként. A csalást a firizai csendőrség leplezte le, megállapítva, hogy

Uglar Józsefné a szülésznő segítségével tévedésbe ejtette férjét és hónapokig terhességet színlelve, elhitette férjével, hogy fiugyermekeket hozott a világra.

Az érdekes eset előzményei a következők:

Amikor a férj mindenáron fiut akar

Uglar József firizai kádármester ezelőtt 12 évvel feleségül vette Ciorba Máriát. A házasság második évében leánygyermekük született. Multak az évek, de a házaspárnak több gyermeke nem született, ami a férjet rendkívüli módon bántotta, mert minden vágya az volt, hogy fia legyen.

A mult év tavaszán Uglarnénak dolga akadott Baia-Maren és itt egy ismerősének elpanaszolta nagy baját. Ez az ismerős azután azt tanácsolta az asszonynak, hogy keresse fel

Görög Jozefin szülésznőt, aki hasonló esetekben már sokaknak segítségére volt.

"Salamoni tanács"

Uglarné el is ment a bábaasszonyhoz. Itten össztetalálkozott C. Flora 18 éves falujabeli leánnyal, aki egy baia-marei kereskedőnél szolgált. Uglarné elmondotta, hogy nagyon szeretne egy fiugyermekeket. A fiatal cselédleány pedig elpanaszolta, hogy gazdája teherbe ejtette és azért jött a szülésznőhöz, hogy viszonya következményétől megszabadítsa.

A bábaasszony "salamoni" tanácsot adott. Uglarnét hazaküldte és azt tanácsolta neki, hogy tegyen úgy férje előtt, mint ha teherben lenne. A cselédleánnyal pedig abban állapodtak meg, hogy ha fia születik átadják Uglarnénak. Így a leány megmenekült a szegyénytől az asszony pedig boldog lesz, hogy férjét fiugyermekekkel ajándékozza meg.

Minden így is történt. Uglarné a vádirat szerint hónapokig rongyokkal és törülközőkkel szimulálta férje előtt a terhességet. Szeptember 13-án aztán a cselédleány valóban fiugyermekeket szült, a gyermekeket pedig a bábaasszony titokban becsempészte Uglárékhöz.

Uglárék meg is tartották a keresztelőt és minden rendben lett volna, ha időközben a csendőrség fülébe nem jut a dolog.

A család azonban kiderült és annak a szereplői a törvényszék elé kerültek.

A rádió — mint kerítő

A tapasztalatlan cselédleány sirva panaszkodta el, hogyan ejtette teherbe gazdája.

— Egy este — vallotta a fiatal cselédleány — gazdám rázmártta az ajtót. Bekapcsolta a rádiót. A nagy zugásban senki sem hallotta, hiába kiáltottam segítségért. Letépet a földre és erőszakot követett el rajtam.

— Nagy szegyenemben nem tudtam kihez fordulni. Otthon 10 gyermek van. Nem akartam gyermekemet megölni és így meg-

fogadtam a bábaasszony tanácsát, aki azt mondta nekem, hogy semmi bajom nem lesz mert Uglárné örökre fogadja a gyermekemet

Uglár Józsefné, a harmadik vádlott szintén jóhiszeműségét hangoztatja.

— Egy életet akartam megmenteni — mondja sirástól elcsukló hangon. — A gyerekek most is nálam van és már nem is tudnék megválni tőle. Nagy János kir. ügyész vád, valamint dr. Benedek Pál és Simon Ig-

nác ügyvédek védőbeszéde után a törvényszék Uglár Józsefnét egy hónapi fogházra ítélte, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette. A bábaasszonyt és a fiatal cselédleányt bűncselekmény hiányában felmentették. A törvényszék egyben arra kötelezte Uglarnét, hogy a gyermeket irassa vissza a törvényes anyára és ezután — ha akarja — örökre fogadhatja.

Szél és hiaeg bőrét érdeessé teszi,

FLOREAL tubusos krém

használatra három nap alatt bársonysimává teszi.

Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapna, írjon

Romániai vezérképviselő: Drogueria "Centrala" Oradea, Telefon 6-56.

Vaddisznónak nézte feleségét és addig verte, amíg meghalt

A baltii törvényszék egy havi fogházra ítélte a gyilkost

Balti, március 13.

A baltii törvényszék előtt tegnap Venciniuc Joan gazdálkodó állott, aki a mult évben meggyilkolta feleségét. A gazdálkodó azzal védekezett, hogy részegen tért haza és feleségét vaddisznónak nézte.

Nagyon megijedt, felkapott egy üveget és feleségét addig verte, míg kisérvetett.

A különös védekezés meghallgatása után a bíróság egy havi fogházra ítélte a gazdálkodót.

Vakmerőrablótámadás Moinești-ben

Előbb jól megvacsoráztak, aztán megkötözték és kirabolták a szíves házigazdát

Bucuresti, március 13.

Páratlanul vakmerő rablótámadást követtek el ismeretlen tettesek Moinești egyik városnegyedében. A tegnap este Costache Arhip lelkész feleségével a vacsoránál ült, amikor belépett a lakásba három ismeretlen jól öltözött egyén. Egyikük, mint Petrescu mérnök mutatkozott be és elmondta, hogy a vidéken fog dolgozni a vele jött két munkatársával.

A lelkész és felesége szívesen fogadták a vendégeket, akiket vacsorára is meghívtak. Vacsora után

a három ember revolvereket rántott és vendéglátóikat összekötözve, az egész lakást kirabolták.

A vakmerő banditák több, mint egy millió értékű pénzt, ékszereket, adóbonokat és ruhásmenűt vittek el, azután a közelben várakozó autójukon elmenekültek.

Érdekes, hogy a konyhában tartózkodott a lelkész négy alkalmazottja, akik azonban nem mozdulhattak, mert másik három bandita revolverekkel sakkban tartotta őket.

A rendőrség megindította a nyomozást

Nyolc hónapról

Három hónapra mérsékelte az oradeai tábla a diosigi késelő gazda büntetését

Oradea, március 13.

Ezelőtt egy évvel 1933 január 6-án Bőszörményi József diosigi lakos bement Weisz Béla kocsmájába és éjfélig ivott. Éjféltől pár perccel felállt és kifizette a fogyasztott italok árát. Miután ez megtörtént, odalépett a kocsmáros öccséhez, Weisz Endréhez és megkérdezte tőle:

— Van valami fizetni valóm ezen kívül

— Nincs — nyugtatta meg Weisz.

— De én azért fizetek — ordított szíjjal Bőszörményi, villámgyorsan kést kapott elő és

kétszer egymásután mellbe szúrta a szívecskéjét fiatal leányt.

Weisz Endre 46 napig feküdt a kórházban, és még akkor sem gyógyult meg egészen.

Bőszörményit bíróság elé állították és a törvényszék

8 hónapi fogházra és 8050 lei kártérítésre ítélte a vádlottat,

akiről kiderült, hogy soha semmi ellentéte Weisz Endrével nem volt és tisztán vértanóból szúrta le.

A tábla tegnap tárgyalta a különös ügyet s a vádlott büntetését három hónapra szállította le. Az indoklás szerint Bőszörményi csak részegségében követhette el tettét.

FILMPALACE

Szerda, csütörtök

Felfordult kastély

Főszerepben: WILLY FRITSCH
és Bársony Rózi.

A kormány megtiltja a tengeri exportját

Vagononként 50 ezer lejre szökött fel a kukorica ára

Bucuresti, március 13.

A gabonapiacra, mint ezt már jelentettük, minden cikkben jelentékeny áremelkedés volt a múlt hét óta. Eleinte az volt a feltevés, hogy a belföldi piaci árak a buza-kormánybiztosság felállításának hírére emelkednek, de minthogy nemcsak a buza kezdett drágulni hanem az árpa és a zab is amelyek felvásárlása nem képezi a kormánybiztosság feladatát, hamarosan kiderült, hogy a drágulásnak más oka, vagy legalább más oka is kell hogy legyen. Gondot azonban senkinek sem okozott a gabonaáraknak emelkedése, hiszen a kormánynak éppen az volt a célja a kormánybiztosság felállításával, hogy elejét vegye az árak tragikus süllyedésének ami a gazdaközönséget még rosszabb anyagi helyzetbe hozta volna.

A gabonapiacra időközben jelentkező események azonban azt mutatják, hogy a buzadiktátor újra kinevezése elhamarkodott dolog volt. A gabonaárak mesterséges emelése abban az időpontban, amikor a vetések küszöbére érkeztünk, elsősorban magának a mezőgazdaságnak okoz kárt, de a mesterséges áremelésre nem is volt szükség, mert a gabonaárak automatikusan emelkedőben vannak annak következtében, hogy kifogytak a készletek. A tengeri ára éppen ennek

folytán vagononként 50.000 lejre emelkedett s ezzel elérte az ideiglegesen legmagasabb árnyívót, amely már annyira magas, hogy a gazdák számára lehetetlenné teszi a vetőmagbeszerzést. A kormány gazdasági bizottsága erre való tekintettel elhaláloztatta, hogy megtiltja, vagy legalább is korlátozza a tengerikivitelt. Valószínű, hogy a legked-

veltebb vetőmag fajnak — köztük a csinkantinnak — kivételét a legközelebbi napokban beszünteti a kormány.

Jellemző a kukoricahiányra és az ennek folytán beállott áremelkedésre az is, hogy a kormány a Maramures-vidéki inszégések között való szétosztásra külföldön szerez be 25 vagon tengerit.

Szerencsés osztálysorsjegyek

a következő új huzásokra kaphatók az

„Erdélyi Magyarság” kiadóhivatalában

Oradea. Piața Mihai Viteazul 4. — Vidékre a pénz és 17 lei portólköltség előzetes beküldése mellett a rendeléseket azonnal tejesítjük.

Újból megjelenik az Erdélyi Lapok

Jamandi belügyi alminiszter visszavonta betiltó rendeletét

Bucuresti, március 13.

Mint ismeretes, az Erdélyi Lapokat belügyminiszteri rendelettel nemrégiben betiltották. Bucurestii tudósítónk jelentése alapján közöljük, hogy a betiltás körül most váratlan fordulat állott elő. Ugyanis dr. Wilker József magyar párti képviselő, dr. Schöffler Ferenc lapigazgatóval ma délelőtt

megjelent Jamandi belügyi alminiszternél, akitől a betiltó rendelet visszavonását kérte. Jamandi igen udvariasan fogadta a megjelenteket és azonnal intézkedett, hogy a betiltó rendelet visszavonassék. Ilyeténképen az Erdélyi Lapok a mai nappal újból megjelenik.

Kibékült a magyar rádió a cigányokkal

Budapest, március 13.

Ismeretes, hogy a magyar rádió vezetősége s a mikrofon előtt szereplő cigányok között egyenetlenkedés támadt, amelynek következménye az volt, hogy a jobb cigányprimások lemondtak a rádió fellépésekről. Most Sándor Jenőnek, az ismert nótaszerzőnek közvetítésére megtörtént a békéltetés a rádió és a cigányok között úgy, hogy a cigányprimások további szereplésének semmi akadálya sincs.

Szerkesztői üzenetek:

Uioarai olvasónknak ízenjük, hogy névtelen levelekre nem válaszolunk és névtelen cikkirók ügyeivel elvből nem foglalkozunk.

Gazda: Tavaszi vetőmag ügyében még a mai napon utána nézünk az ügynek a Mezőgazdasági Kamaránál és legközelebb — amennyiben az ügy közérdekű — írni fogunk róla.

Köhögést, fulladást és a rekedtséget, megszünteti a orok és szájüreget dezinficiálja és így a ragályoktól megóvja a **lúdfücsukorka**
Ara 20 Lei. — Kapható a gyógyszertárakban.
Készít **Osváth gyógyszerár.** Târgu-Mures

APROHIRETSEK

Izletes házi koszt benn evésre és kihordásra olcsón kapható. Str. Porumbului (Galamb-uca) 8. 525

Tanítónő állást vállal gyermekek mellé félnapra is. Négyféle nyelvismerettel. Cím a kiadóban. 517

Varrónó géppel, üzleti munkában jártas, felvétetik Str. Tache Jonescu 37 Lyhrné (volt Körös-uca). 520

Női kabát konfekcióban jártas ügyes kézilány azonnalra felvétetik. Krausz Grania. 527

Lapkihordót gyakorlott, bevezetett helyre fixfizetéssel felvesz a Friss Ujság. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Fegyverrel a feleség ellen

Egy cluji katonaszökevény merénylete

Cluj, március 13.

A cluji Uaseanu ucca 128 számú házban tegnap hangos női sikoltozás zavarta fel a lakókat. A sikoltozás Vrabel András lakásából hallatszott. A szomszédban lakó egy rendőr, aki néhány szomszéd kíséretében behatolt a lakásba, ahol lövésre készen tartott fegyverrel találták Vrabelt, akinek a felesége sikoltozva húzódott meg az egyik sarokban. Vrabel 7 esztendeje katonáskodik a constantai gyalogezrednél. Állandóan megszökik, elfogják, elítélik, utána kell szolgálnia a büntetését és katonai ideje ugyszólván megkezdetlen. Most nemrégiben fogták el ismét, megint megszökött, haza-

jött Clujra és felszólította feleségét, hogy utazzék vele Bucurestibe. Az asszony nem akart a férjével menni, mire Vrabel egy, az apjától kapott katonai fegyverrel rálőtt az asszonyra. Szerencsére a fegyver régi, rozsdás löszerszám volt, csütörtököt mondott s így nem történt tragédia. A családtagok elmondották, hogy Vrabel az egész családot ki akarta irtani. A katonaszökevénynek sikerült megszöknie. A rendőrség házkutatást rendezett Vrabel apjának lakásán, hol egy karabélyt és egy kilencmilliméteres revolvért találtak. Az idősebb Vrabelt letartóztatták fegyver-rejtegetés miatt.

Ujabb rablógyilkosságot kisereltek meg tegnap az ország fővárosában

Bucuresti, március 13.

A tegnap reggelre virradólag újabb rablógyilkossági kísérlet történt az ország fővárosában. Hajnali 4 órakor Ionescu ismert bucurestii ügyvédnek a Bulevardul Carol 7 szám alatti lakásának ajtaját ismeretlen tettesek álkulccsal felnyitották és behatoltak a lakásba. A zajra felébredt az ügyvéd egyik cselédje, aki a nesz után érdeklődve, egyszerűen csak a rablók előtt találta magát. Rövid időn belül sikoltani kezdett, mire az ismeretlen rablók többször rálőttek és elmenekültek. Szerencsére a lövések közül egyik sem talált. A meggyúsult kísérletről értesítették a rendőrséget amely nagy készséggel vonult ki a helyszínre és nyomban általános riasztást tartottak az egész városban.

rületén mert az a gyanu merült fel, hogy a rablók azonosak voltak Popoviciu Eusebiu képviselő gyilkosaival mert ugyanolyan módszerrel hatoltak be az ügyvéd lakásába, ahogy Popoviciu képviselőhöz bejutottak. A razzia során számtalan letartóztatás történt, de a tetteseket nem tudták elfogni.

— Sok ember teljesen elveszti életkedvét, mert borzasztóan kínozza a rheuma és köszvény. De nincs ok a kétségbeesésre, mert a szenvedők ezrei nyertek már vissza a Togal által egészségüket! A Togal erősen hugysav oldó és a bajt gyökerében támadja meg. Továbbá nagy mértékben baktériumölő.